

PREMI LITERARI

ALGUNS ESCENARIS DE 'VEUS DE MORT ALS ENCANTS VELLS'

L'escriptora Sylvia Lagarda-Mata guanya el premi Santa Eulàlia de novel·la barcelonina, creat per Àfora Focus Edicions i Comanegra, implicant el detectiu d'Edgar Allan Poe en la llegenda del llibreter assassí en sèrie.

Dupin, a la Barcelona del 1840

ANNA ABELLA
Barcelona

Un llibreter assassí en sèrie a la Barcelona del 1836, un malvat que es va rabejar matant els seus col·legues per tota la ciutat, va ocupar les cròniques de successos en diversos diaris de l'època, com *La Gazette des Tribunaux* de París. La informació va derivar en una truculenta llegenda que va inspirar autors com Gustave Flaubert i es va creure certa durant gairebé un segle fins que, el 1928, el consensuós editor Ramon Miquel i Planas la revelaria com una *fake news avant la lettre*. L'escriptora Sylvia Lagarda-Mata ha estirat aquest fascinant fil per aconseguir un perfecte còctel maridat amb un

protagonista de luxe que viatja a la capital catalana per investigar el cas: Auguste Dupin, el cèlebre detectiu creat per Edgar Allan Poe, pioner del gènere policíac des del fundacional *Els crims del carrer Morgue*. El resultat és *Veus de mort als Encants Vells*, al mateix temps novel·la històrica i novel·la negra, a més d'un fresc social d'aquella ciutat encara empresonada entre les muralles medievals, que li ha valgut a l'autora el segon premi Santa Eulàlia de novel·la de Barcelona, impulsada pel Grup Focus i l'editorial Comanegra.

Lagarda-Mata (Barcelona, 1961), cronista de la ciutat i autora de diversos llibres de divulgació històrica —de *Fantasmes de Barcelona a Catalunya, terra de pirates* o *Catalunya, terra de bandolers*— però

també de dues novel·les, va rebre ahir el premi en un acte celebrat al teatre Goya. Dotat amb 25.000 euros, el guardó, que es referma com un dels més importants de Catalunya, reconeix una obra inèdita en català i impulsa la creació vinculada a la ciutat fomentant el talent narratiu local.

La minuciosament documentada *Veus de mort als Encants Vells*, que arriba demà a les llibreries en

La novel·la transmet «una atmosfera de carrers foscos, d'una ciutat envoltada de muralles»

coedició d'Àfora Focus Edicions i Comanegra, proposa, assenyala l'autora, «un viatge en el temps al 1840, a una Barcelona que llavors era una ciutat de moda d'Europa, que tots els intel·lectuals i literats estrangers desitjaven dir que havien trepitjat», i que atrau un Auguste Dupin que se sent involucrat directament en el cas de l'assassí de llibreters.

És tot un homenatge a Poe, encara «poc reconegut com a creador de la novel·la detectivesca», opina. En els tres relats en els quals apareix Dupin —*Els crims del carrer Morgue*, *El misteri de Marie Rogêt* i *La carta robada*— el nord-americà «havia descrit el personatge amb pinzellades molt subtils i de manera ambigua», explica Lagarda-Mata. Això li va per-

metre anar més enllà d'aquestes poques pistes i imaginar un Dupin que tot i que nascut a París va poder viure temporades a Perpinyà, zona del sud de França on també es parla català, i així fer versemblant que pogués entendre's amb els barcelonins.

La Inquisició

«La llegenda originària parlava d'un llibreter inculte que venia i comprava llibres, més interessat per si estaven ben enquadrats i obsessionat per les obres úniques. Però en aquesta novel·la els seus motius no són els mateixos. Jo he volgut fer un pas més en el suspens i he jugat amb la idea que l'assassí fa la sensació que busca llibres relacionats amb la Inquisició, un element tètric i angoi-

Zowy Voeten

Sylvia Lagarda-Mata, guanyadora del premi Santa Eulàlia de novel·la barcelonina, ahir.

xant», revelava l'escriptora poc abans de fer-se públic el premi, junt amb l'editor editorial de Comanegra, Jordi Puig, i Fèlix Riera, director d'Àfora Focus Edicions, que apunta al potencial escènic i cinematogràfic, «que pot inspirar projectes televisius i teatrals» d'un relat que «enllaça ficció i realitat» posant el focus en una Barcelona que com a «ciutat literària és un motor d'històries».

Així doncs, segons l'opinió del jurat, aquesta intriga «de ficció detectivesca, amb tocs fantasmagòrics», recrea «un mapa de la ciutat ric en matisos socials, econòmics i polítics» i ofereix «una descripció rigorosa de l'ambient urbà de l'època». Fent coprotagonista una Barcelona en la qual se succeeixen les revoltes populars contra clergat i noblesa –les bullangues–, Dupin transita per escenaris desapareguts o traslladats com les desconegudes coves i les barraques de la Vinyeta, a Montjuïc (niu de malfactors), les Voltes d'en Cirés (un fosc corredor al costat del Portal de Santa Madrona propici

per rebre una ganivetada al sortir d'un bordell), el carrer de l'Infern (a prop de la catedral) o el més important en la trama, els Encants Vells. «Eren els més antics d'Europa, originaris de l'edat mitjana», destaca Lagarda-Mata, llavors ubicats extramurs, als porxos de l'entorn de la Llotja de Mar, a la zona de l'actual plaça de

Correus, entre el carrer de la Fusteria i l'enderrocat antic convent de Sant Sebastià. «El comte de Barcelona els havia fet traslladar fora de les muralles quatre segles enrere per evitar el contagi durant les epidèmies de pesta al revendre objectes utilitzats. Allà hi havia també els revedors de llibres de segona mà, que van generar la llegenda de l'assassí de llibreters», afegeix.

La novel·la transmet, destaca Riera, «una atmosfera de carrers foscos i ofegats, d'una ciutat envoltada de muralles que encara trigarà més de deu anys a fer caure, a punt d'experimentar un renaixement, de creuar el Rubicó cap a la nova modernitat que li porta llum». ■

